

ការពារ៖
យុទ្ធសាស្ត្រប្រាស្រ័យទាក់ទងដើម្បីបញ្ចប់អំពើហិង្សា និង
ការបំបែកកុមារពីគ្រួសារដោយពុំចាំបាច់នៅប្រទេសកម្ពុជា
២០១៩ - ២០២៤

សេចក្តីសង្ខេប

សេចក្តីផ្តើម

អំពើហិង្សាលើកុមារកើតឡើងនៅគ្រប់កន្លែង គ្រប់ប្រទេស និង សង្គម ទូទាំងគ្រប់ក្រុមសង្គមទាំងអស់។ ការដាក់កុមារនៅក្នុងមណ្ឌលថែទាំកុមារបណ្តាលឱ្យពួកគេមានការប្រឈមកាន់តែខ្ពស់នឹងការខ្វះការអើពើ ការបំពានបំពានផ្លូវកាយ ផ្លូវចិត្ត និងផ្លូវភេទ។ ការប្តេជ្ញាចិត្តដ៏ខ្លាំងក្លារបស់កម្ពុជាដើម្បីបញ្ចប់អំពើហិង្សាលើកុមារ (VAC) និងការបំបែកកុមារពីគ្រួសារដោយពុំចាំបាច់គឺជាទង្វើដែលពោរពេញទៅដោយភាពក្លាហាន និង គួរឱ្យកោតសរសើរ។ វាគឺជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃចលនាសកលមួយដែលកំពុងបន្តដើម្បីបញ្ចប់អំពើហិង្សាលើកុមារ ដែលផ្តួចផ្តើមដោយ *ការសិក្សារបស់អគ្គលេខាធិការសហប្រជាជាតិស្តីពីអំពើហិង្សាលើកុមារ* ហើយនាពេលថ្មីៗនេះ ត្រូវបានធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាព (SDGs)។ ជាងនេះទៅទៀត ការការពារកុមារនិងការរស់នៅជួបជុំគ្រួសារគឺជាការផ្តល់តម្លៃបន្ថែមទៅលើប្រពៃណីប្រទេសកម្ពុជាដែលផ្អែកលើការបីបាច់ និង គាំពារដោយគ្រួសារ និងសហគមន៍។

ទស្សនវិស័យ

បើទោះបីជាច្បាប់ និង គោលនយោបាយមានសារៈសំខាន់សម្រាប់លើកកម្ពស់ការរស់នៅ និង សហគមន៍ដែលប្រកបដោយសន្តិភាពក៏ដោយ ប៉ុន្តែ**ការប្រាស្រ័យទាក់ទង**ក្នុងទម្រង់លាយលក្ខណ៍អក្សរ ទស្សនីយភាព ដោយពាក្យសម្តី ដោយប្រព័ន្ធអនឡាញ និងទម្រង់ដទៃទៀតក៏មានសារៈសំខាន់ផងដែរដើម្បីឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរយូរអង្វែង។ យុទ្ធសាស្ត្រប្រាស្រ័យទាក់ទង *Cambodia PROTECT* ដែលមានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងសេចក្តីសង្ខេបនេះ ដោះស្រាយបញ្ហាទម្លាប់សង្គម និងវប្បធម៌ ដែលចាត់ទុកបញ្ហាអំពើហិង្សាលើកុមារថាជារឿងស្របច្បាប់ និង ការជឿជាទូទៅថាមណ្ឌលថែទាំកុមារមានសារៈសំខាន់ចំពោះកុមារ។ ធាតុផ្សំនៃយុទ្ធសាស្ត្រនេះរួមមានឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយមួយ ក្របខ័ណ្ឌត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និង ផែនការអនុវត្តមួយដែលមានការគណនាថ្លៃចំណាយរួចជាស្រេច។

យុទ្ធសាស្ត្រប្រាស្រ័យទាក់ទងនេះមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ទូទាំងប្រទេស ប៉ុន្តែផ្តោតការអនុវត្តនៅក្នុងរាជធានីខេត្តចំនួន៥ ៖ ភ្នំពេញ កណ្តាល ព្រះសីហនុ បាត់ដំបង និង សៀមរាប។ សង្ឃឹមថាដៃគូនឹងអាចនាំយកយុទ្ធសាស្ត្រនេះទៅអនុវត្តក្នុងខេត្តផ្សេងៗបន្ថែមទៀតដោយប្រើប្រាស់នូវកញ្ចប់សម្ភារៈ សារ សកម្មភាព និងសូចនាករដូចគ្នា។ ដំណាក់កាលទី១នៃយុទ្ធសាស្ត្រនេះចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០១៩និង បន្តរហូតដល់ ឆ្នាំ២០២១។ ដំណាក់កាលទី២ដែលបន្តរហូតដល់ឆ្នាំ២០២៤ នឹងត្រូវធ្វើផែនការដោយផ្អែកលើលទ្ធផលពីរយៈពេល២០ខែដំបូងនេះ។

ការកាត់បន្ថយ និងឈានទៅបញ្ចប់អំពើហិង្សាលើកុមារក្នុងប្រទេសកម្ពុជា រាប់បញ្ចូលការបំបែកកុមារដោយមិនចាំបាច់ ទាមទារឱ្យមានការប្រមូលផ្តុំកិច្ចខិតខំពីមនុស្សគ្រប់វ័យ និង ពីគ្រប់ដំណាក់កាលទាំងអស់នៃជីវិតរស់នៅ។ ក្នុងនោះរួមមានមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល ថ្នាក់មូលដ្ឋាន ថ្នាក់ខេត្ត និង ថ្នាក់ជាតិ មេដឹកនាំសាសនា ឪពុកម្តាយ និង ជីដូនជីតា គ្រូបង្រៀន កុមារ និង ក្មេងជំទង់ និង បុគ្គលជាច្រើនដទៃទៀត។

សេចក្តីត្រូវការឱ្យមានចំណាត់ការបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់។ ការសិក្សាជាច្រើនដែលបានពិគ្រោះយោបល់នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រ Cambodia PROTECT បង្ហាញឱ្យឃើញថាមានកុមារកម្ពុជាយ៉ាងច្រើនបានទទួលរងអំពើហិង្សានៅឆ្នះរបស់ពួកគេកន្លែងការងារ សាលារៀន និង តាមផ្លូវ។ ហើយកុមារការងារតែច្រើនដែលមានឪពុកម្តាយនៅរស់ត្រូវបានយកទៅដាក់ក្នុងមណ្ឌលថែទាំកុមារ។ ដូចគ្នាទៅនឹងប្រទេសដទៃទៀតដែរ អំពើហិង្សាក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានទម្រង់ជាច្រើន៖

- អំពើហិង្សាផ្លូវកាយ
- ពលកម្មកុមារ
- អំពើហិង្សាផ្លូវចិត្ត
- ការមិនអើពើ
- អំពើហិង្សាផ្លូវភេទ
- ការជួញដូរកុមារ
- អាពាហ៍ពិពាហ៍ក្នុងវ័យកុមារ
- ការថែទាំតាមមណ្ឌល

គោលដៅជារួម

យុទ្ធសាស្ត្រនេះមានគោលដៅ “បង្កលក្ខណៈឱ្យកុមារ ឪពុកម្តាយ អ្នកថែទាំ និង សហគមន៍របស់ពួកគេ អាចបង្ការ និង ឆ្លើយតបទៅនឹងអំពើហិង្សាលើកុមារ និង ការបំបែកកុមារពីគ្រួសារដោយមិនចាំបាច់ តាមរយៈការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការមិនអាចទទួលយកបានចំពោះអំពើហិង្សាគ្រប់ទម្រង់ និង ការបំបែកកុមារពីគ្រួសារដោយមិនចាំបាច់ ការផ្លាស់ប្តូរទម្លាប់ និង អាកប្បកិរិយាទូទៅដែលទទួលយកអំពើហិង្សាលើកុមារ និងលើកកម្ពស់ការបំបែកកុមារពីគ្រួសារដោយមិនចាំបាច់ ព្រមទាំងការកសាងជំនាញ និង ការជឿជាក់លើខ្លួនឯង ដើម្បីអនុវត្តតវិយាបថដែលផ្តល់កិច្ចការពារ។” វាស្តាប់ទៅហាក់បីដូចជាជំនួសមើម ប៉ុន្តែតាមពិតទៅវាមានអត្ថន័យសាមញ្ញ ៖ ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនឹងបង្កលក្ខណៈឱ្យកុមារ និង គ្រួសាររបស់ពួកគេ ព្រមទាំងសមាជិកសហគមន៍ មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល និង អ្នកវិជ្ជាជីវៈនានាអាចបង្កើនចំណេះដឹងរបស់ពួកគេអំពីផលវិបាកនៃអំពើហិង្សាដែលបង្កឱ្យមាននូវគ្រោះថ្នាក់ យល់អំពីវិធីផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយាទាក់ទងនឹងអំពើហិង្សាលើកុមារ និង កែលម្អជំនាញដើម្បីការប្រកាន់យកជម្រើសតវិយាបថអហិង្សា និងផ្តល់កិច្ចការពារចំពោះកុមារ និង ក្មេងជំទង់។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះលើកកម្ពស់ការអនុវត្តចិញ្ចឹមកូនបែបវិជ្ជមាន តាមរយៈការគាំទ្រឪពុកម្តាយ អ្នកថែទាំ និងអ្នកមានភារកិច្ចដទៃទៀត ឱ្យទទួលស្គាល់អំពីទម្រង់ផ្សេងៗគ្នានៃអំពើហិង្សាដែលគំរាមកំហែងដល់សុខុមាលភាពរបស់កូនពួកគេ បញ្ជាក់ឡើងវិញអំពីសារៈសំខាន់នៃការរក្សាគ្រួសារឱ្យនៅជួបជុំគ្នា និង ការបង្កលក្ខណៈឱ្យពួកគេចាត់វិធានការការពារបែបវិជ្ជមាន។

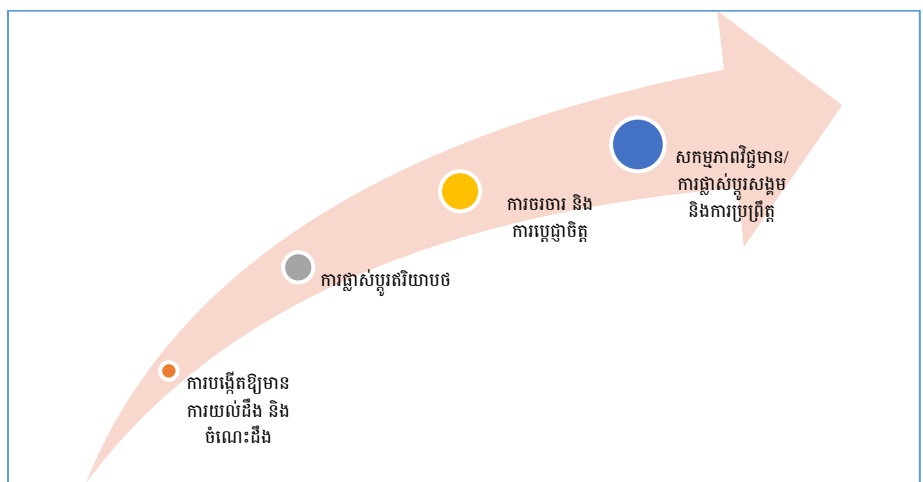
ពិសេសជាងនេះទៀត យុទ្ធសាស្ត្រនេះមានបំណង “ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យក្រុមប្រឹក្សាយុវជន២៥% នៅក្នុងរាជធានីខេត្តគោលដៅទាំង៥ អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ត្រឹមខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០។” ដៃគូអាចយកធាតុខ្លះនៃយុទ្ធសាស្ត្រនេះ និងអនុវត្តធាតុទាំងនោះនៅក្នុងខេត្តផ្សេងៗទៀត ដោយកំណត់នូវគោលដៅនិងចំណុចចាប់ផ្តើមដោយខ្លួនឯង។

វិធីសាស្ត្រ

ភស្តុតាងដែលទទួលបានពីវិស័យការងារប្រាស្រ័យទាក់ទងដើម្បីផ្លាស់ប្តូរសង្គម និង ឥរិយាបថបានឱ្យដឹងថា ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និង ការជម្រុញឱ្យមានការពិភាក្សាវែកញែក រវាងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗគ្នា អាចនាំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា និង ការអនុវត្ត ដែលទទួលយកអំពើហិង្សា ឬ បន្តប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សា។ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងដើម្បីការអភិវឌ្ឍន៍ ឬ ហៅកាត់ថា C4D ជួយទម្លាយភាពស្ងៀមស្ងាត់ និង និទណ្ឌភាពជុំវិញបញ្ហាអំពើហិង្សាលើកុមារ។ វាជួយលើកកម្ពស់ឱ្យមានការបើកចំហរ ការរាយការណ៍ និង ការធ្វើសមាហរណកម្ម។ វាបង្កើតឱ្យមានការយល់ដឹង និង កិច្ចសន្ទនា ការប្រមូលផ្តុំនូវការប្តេជ្ញាចិត្តពីមន្ត្រីនៅគ្រប់កម្រិត មេដឹកនាំនៅក្នុងសហគមន៍ និង ទូទាំងប្រទេស ព្រមទាំងលើកចិត្តឱ្យមានសកម្មភាពពីគ្រួសារ និង កុមារខ្លួនឯងផ្ទាល់ ដើម្បីបញ្ចប់ការអនុវត្តបែបនេះ។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះ មានមូលដ្ឋានផ្អែកលើការអនុវត្តដែលមានស្រាប់ក្នុងវប្បធម៌កម្ពុជា។ វាផ្តោតលើដំណោះស្រាយជាជាងការផ្តោតលើបញ្ហា។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះត្រូវបានរចនាឡើងដើម្បីកំណត់រកជនគំរូវិជ្ជមាន និង កសាងទំនុកចិត្ត រាប់បញ្ចូល អ្នកដែលទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់តិចបំផុត។ យុទ្ធសាស្ត្រលម្អិតមានច្រើនស្រទាប់ មានលក្ខណៈអន្តរវិស័យ និង ប្របាច់បញ្ចូលទ្រឹស្តីសកលនៃការផ្លាស់ប្តូរ ជាមួយនឹងការអនុវត្ត ឬ សកម្មភាពដែលបានផ្តល់មតិយោបល់សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះជម្រុញឱ្យមានការវិវឌ្ឍន៍ក្នុងកម្រិតមួយថេរ ពី**ការទទួលបានចំណេះដឹង** រហូតដល់ការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា និង **ការប្តេជ្ញាចិត្ត** ដែលទាំងអស់នេះត្រូវបានរំពឹងថានាំឱ្យទទួលបាន**ការផ្លាស់ប្តូរសង្គម និងឥរិយាបថ**ដែលជាចុងក្រោយនឹងនាំឱ្យទទួលបានអំពើហិង្សា និង ការបំបែកកុមារពីគ្រួសារក្នុងកម្រិតទាបជាងមុន។ ការវិវឌ្ឍន៍នេះមានបង្ហាញនៅក្នុង រូបភាពទី១។

រូបភាពទី១ ៖ ដំណើរការផ្លាស់ប្តូរសង្គម និង ឥរិយាបថ

ការវិវឌ្ឍន៍នេះឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីសិល្បៈ និង វិទ្យាសាស្ត្រនៃការផ្លាស់ប្តូរសង្គម និងឥរិយាបថ។ ការស្រាវជ្រាវរាប់ទសវត្សរ៍អំពីការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រភេទណាដែលមានប្រសិទ្ធភាពបំផុតជាមួយក្រុមមនុស្សប្រភេទណា បង្ហាញឱ្យដឹងថា **អ្វីដែលមនុស្សដឹង** គឺគ្រាន់តែជាផ្នែកមួយនៃមូលហេតុដែលពួកគេធ្វើអ្វីដែលពួកគេកំពុងធ្វើប៉ុណ្ណោះ។ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថរបស់ពួកគេ ពួកគេក៏ត្រូវមានអារម្មណ៍ដឹងផងដែរថា វាគឺជារឿងដ៏ត្រឹមត្រូវដែលត្រូវធ្វើ ឬ ពួកគេនឹងទទួលបានប្រយោជន៍ក្នុងទម្រង់ណាមួយពីការផ្លាស់ប្តូរនេះ។ បន្ទាប់មក តាមរយៈការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងនេះ និង ការចូលរួមផ្នែកស្មារតី អតិថិជនត្រូវចាត់វិធានការ និង អនុវត្ត

ឥរិយាបថថ្មីៗ ជាចុងក្រោយ ឥរិយាបថ ឬ ការអនុវត្តថ្មី ត្រូវតែបន្តពង្រឹង និង ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យមាននិរន្តរភាព ដោយធានាឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរប្រកបដោយវិជ្ជមាន មិនមែនសម្រាប់តែកុមារខ្លួនឯង និង គ្រួសាររបស់កុមារប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏សម្រាប់សហគមន៍ និង សង្គមទាំងមូលផងដែរ។

ក្របខ័ណ្ឌ Cambodia PROTECT ដែលត្រូវបានអភិវឌ្ឍន៍ឡើងជាពិសេសសម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ប្រើប្រាស់អក្សរកាត់មួយដែលមានភាពសាមញ្ញ និង ច្បាស់លាស់។ ប្រហែលជាគេអាចធ្វើការកំណត់រកអ្វីម្យ៉ាងដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នាជាភាសាខ្មែរដែរ។

- លើកកម្ពស់វប្បធម៌ដែលមិនអធ្យាស្រ័យដាច់ខាតចំពោះអំពើហិង្សា
- ស្គាល់អំពីភាពងាយរងគ្រោះជាក់លាក់
- ផ្តល់ការចង្អុលទិសជូនដល់អ្នកមានភារកិច្ច និង ម្ចាស់សិទ្ធិគ្រប់រូប
- ផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា
- ពិនិត្យស្វែងរកជម្រើស និង ដំណោះស្រាយផ្សេងៗ
- ប្តេជ្ញាបញ្ចប់អំពើហិង្សា និង ការបំបែកកុមារពីគ្រួសារ
- ចាត់វិធានការវិជ្ជមាន

ក្របខ័ណ្ឌ Cambodia PROTECT មានមូលដ្ឋានផ្អែកលើអ្វីដែលមានប្រសិទ្ធភាពនៅកម្រិតសកល (សូមមើលរូបភាពទី២)។ វាលើកកម្ពស់ឱ្យមានបរិយាកាសមួយដែលមិនទទួលយកអំពើហិង្សាលើកុមារគ្រប់ទម្រង់ ហើយអ្នកមានភារកិច្ច ឬ អ្នកពាក់ព័ន្ធគ្រប់រូប ត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីការពារកុមារពីការមិនអើពើ គ្រោះថ្នាក់ ការរំលោភបំពាន និង អំពើហិង្សា។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ប្រែក្លាយគោលការណ៍ និង គោលដៅនានាទៅជាជំហានដែលមានភាពសមស្របតាមលក្ខណៈវប្បធម៌ អាចធ្វើបាន និង មានភាពសមស្របជាក់ស្តែងដែលបុគ្គល គ្រួសារ និង សហគមន៍អាចបង្ការ និង ឆ្លើយតបទៅនឹងអំពើហិង្សា និងការបំបែកកុមារពីគ្រួសារ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះវាយតម្លៃខ្ពស់ និង លើកកម្ពស់ឱ្យមានកត្តាការពារការពារជាច្រើន និង ការអនុវត្តចិញ្ចឹមកូនបែបវិជ្ជមាននៅក្នុងវប្បធម៌កម្ពុជា។

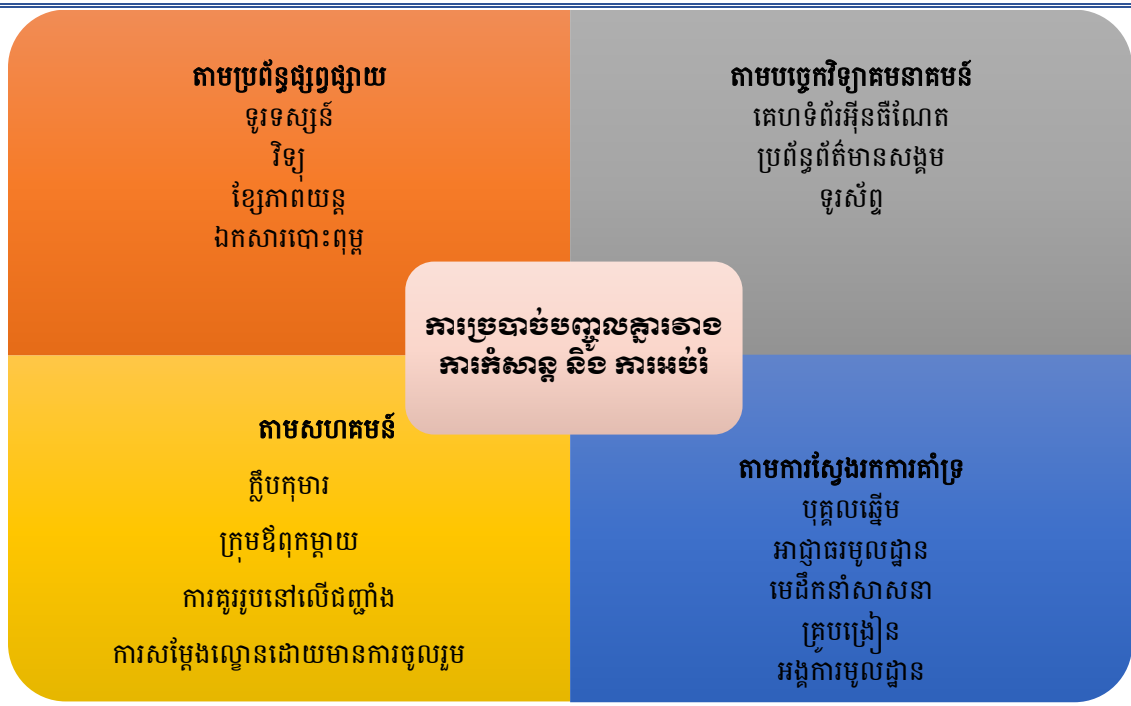
រូបភាពទី២ ៖ ក្របខ័ណ្ឌ Cambodia PROTECT

“ធាតុផ្សំ” នីមួយៗនៃធាតុផ្សំទាំង៧ របស់យុទ្ធសាស្ត្រនេះ មានគោលបំណងទំនាក់ទំនងចំនួន២ ឬ ច្រើន ដែលភ្ជាប់ទៅនឹងធាតុផ្សំនីមួយៗ។ គោលបំណងត្រូវបានកំណត់ថាពាក់ព័ន្ធទៅនឹង ៖

- អ្វីដែលមនុស្ស “ដឹង” (ការផ្លាស់ប្តូរការគិត)
- អ្វីដែលមនុស្ស “មានអារម្មណ៍” (ការផ្លាស់ប្តូរអារម្មណ៍)
- អ្វីដែលមនុស្ស “ធ្វើ” (ការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ)

សកម្មភាពសំខាន់ៗ

អភិក្រមទំនាក់ទំនងចម្បងៗចំនួន៤ នឹងត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ដែលក្នុងនោះរួមមានដូចជា ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយចម្រុះ បច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ដែលមានការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នា (ICTs) ការបង្កលក្ខណៈឱ្យមានការចូលពីសហគមន៍ និង ការស្វែងរកការគាំទ្រ។ នៅក្នុងអភិក្រមនីមួយៗ គេបានផ្តល់មតិយោបល់អំពីសកម្មភាពមួយចំនួន។ សកម្មភាពទាំងនេះមានទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមក ក្រោមការគ្របដណ្តប់ រួមមួយនៃការកំសាន្ត-ការអប់រំ។ វាគឺជាធាតុផ្សំសំខាន់ៗនៃកញ្ចប់ទោល មួយ។ ប្រសិនបើអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះរួមគ្នាអស់រយៈពេលជាច្រើនខែ គេនឹងមើលឃើញការផ្លាស់ប្តូរពិតប្រាកដ(មើលរូបភាពទី៣) ។

រូបភាពទី៣ ៖ អភិក្រមទំនាក់ទំនងរួមបញ្ចូលគ្នាចំពោះយុទ្ធសាស្ត្រនេះ

សកម្មភាពទំនាក់ទំនងជាច្រើននៅក្នុងបណ្តាញប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និង បណ្តាញសហគមន៍ ត្រូវបានជ្រើសរើសដើម្បីគ្របដណ្តប់ទៅលើក្រុមប្រជាជនផ្សេងៗគ្នា។ អភិក្រមដែលមានការប្រឆាំងបញ្ចូលគ្នា និង មានច្រើនដំណាក់កាលបែបនេះ មានសារៈសំខាន់ដើម្បីពង្រឹងទៅលើការផ្តល់សារប្រកបដោយសង្គតភាព និង គ្របដណ្តប់គ្រប់ក្រុមគោលដៅទាំងអស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ប្រសិនបើពុំមានអ្វីទាំងអស់នេះទេ នឹងនាំឱ្យមានបញ្ហាកង្វះខាត។ ការធានាថាកុមារគ្រប់រូប ត្រូវបានចិញ្ចឹមបីបាច់នៅក្នុងគ្រួសារមួយដែលផ្តល់ការស្រលាញ់ មានភាពស្ងប់ស្ងាត់ ទៅរៀននៅឯសាលាដែលគ្មានអំពើហិង្សា និងមានអារម្មណ៍ថាមានសុវត្ថិភាព នៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ ទាមទារឱ្យមានការចូលរួមពីមនុស្សគ្រប់រូប។

តើនរណាខ្លះដែលត្រូវចូលរួម ?

ការបំបែកអ្នកចូលរួមជាក្រុម អនុញ្ញាតឱ្យគេអាចផ្តល់អន្តរាគមន៍ដែលមានភាពសមស្របទៅនឹងស្ថានភាពរបស់បុគ្គល រាប់បញ្ចូលអភិក្រមពាក់ព័ន្ធ និង សារសម្រាប់ក្រុមផ្សេងៗគ្នាផងដែរ។ សម្រាប់គោលបំណងនៃយុទ្ធសាស្ត្រ Cambodia PROTECT ក្រុមអ្នកចូលរួមទី១ ទី២ និង ទី៣ ត្រូវបានកំណត់ ដើម្បីឱ្យមានផលប៉ះពាល់ជាអតិបរមានៅតាមផ្ទះ សហគមន៍ ព្រមទាំងនៅកម្រិតសេវា និង គោលនយោបាយ ៖

អ្នកចូលរួមទី១

- ✓ អ្នកថែទាំ ៖ មនុស្សពេញវ័យគ្រប់រូបដែលរស់នៅក្នុងគ្រួសារមួយជាមួយកុមារ
- ✓ ឪពុកម្តាយ
- ✓ ដីដូនជីតា
- ✓ សាខាញាតិ

- ✓ បងបង្កើតដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះការចិញ្ចឹមកុមារ
- ✓ កុមារ ៖ កុមារតូច (០-៩ឆ្នាំ) និង ក្មេងជំទង់ (១០-១៩ឆ្នាំ)

អ្នកចូលរួមទី២

មេដឹកនាំសាសនា ដូចជាព្រះសង្ឃ អាចារ្យ គង្វាល និង អ្នកទូន្មានសាសនាអ៊ីស្លាម

- ✓ មេភូមិ និង មេឃុំ
- ✓ សមាជិកគណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកកិច្ចការនារី និង កុមារឃុំសង្កាត់ (គកនក)
- ✓ គ្រូបង្រៀន

អ្នកចូលរួមទី៣

- ✓ អ្នកផ្តល់សេវា
- ✓ អ្នកបង្កើតច្បាប់
- ✓ ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌

ការត្រួតពិនិត្យដើម្បីទទួលបានលទ្ធផល និង ការចំណាយជាមួយ

ជាទូទៅ សំនួរចម្បងៗរួមមាន “តើធ្វើដូចម្តេចទើបយើងដឹងថាយើងធ្វើដោយរបៀបណា? តើអ្វីទៅជាប្រសិទ្ធភាពនៃយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនងនេះ? តើវាសក្តិសមនឹងតម្លៃ ដែរឬទេ?”

ប៉ុន្តែ បើទោះជាដូច្នេះក្តី ពុំមានបទបញ្ញត្តិណាមួយដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីត្រួតពិនិត្យ ឬ ប៉ាន់ប្រមាណប្រសិទ្ធភាព និង ផលប៉ះពាល់នៃការផ្តួចផ្តើមអភិវឌ្ឍន៍ឡើយ។ ដើម្បីឆ្លើយសំនួរទាំងនេះ ក្របខ័ណ្ឌត្រួតពិនិត្យ និង វាយតម្លៃ (M&E) លម្អិតមួយ ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ Cambodia PROTECT។ ការអង្កេតបឋម និងការអង្កេត ចុងក្រោយត្រូវបានស្នើឡើងអមជាមួយសកម្មភាពពិនិត្យតាមដានជាប្រចាំ។ បន្ថែមពីលើសកម្មភាពដែលបានស្នើឡើង ដែលមានបញ្ជាក់លម្អិតជារៀងរាល់ឆ្នាំ ជាមួយនឹងការប៉ាន់ប្រមាណថ្លៃចំណាយភ្ជាប់នឹងសកម្មភាពនីមួយៗ វាមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ក្នុងការទទួលបានការឯកភាពទៅលើក្របខ័ណ្ឌត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ពីគណៈកម្មាធិការជាតិ និង គណៈកម្មាធិការខេត្ត។ វាមិនមែនជាភាពល្អប្រណីតនោះទេ ប៉ុន្តែវាគឺជាផ្នែកមួយ និង ជាកញ្ចប់នៃកម្មវិធី ព្រមទាំងមានសារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះជោគជ័យ និង និរន្តរភាពរបស់កម្មវិធី។

ថ្លៃចំណាយប៉ាន់ប្រមាណនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះទូទាំងប្រទេស នៅចន្លោះខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ និង ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១ មានចំនួនទឹកប្រាក់ប្រមាណ ២,៩លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក(មើលតារាងទី១)។ ប្រសិនបើយើងក្រឡេកមើលដាច់ដោយឡែកមួយភ្លែត តួលេខនេះ ហាក់មានទំហំទឹកប្រាក់ច្រើន ប៉ុន្តែវាបំប្លែងទាំងការចំណាយសម្រាប់ការបង្កើតសម្ភារៈប្រាស្រ័យទាក់ទងនៅឆ្នាំទី១ ក៏ដូចជាសកម្មភាពនៅកម្រិតថ្នាក់ជាតិ និង ថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងការចំណាយបុគ្គលិកសម្រាប់ដំណាក់កាលដំបូងនៃយុទ្ធសាស្ត្រ។ ក្នុងចំណោមថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់រដ្ឋាភិបាលចំនួន៥ពាន់លានដុល្លារ យុទ្ធសាស្ត្រនេះត្រូវបានរចនាឡើងដើម្បីទទួលបានប្រយោជន៍គួរឱ្យកត់សម្គាល់ សម្រាប់កុមារ និង សង្គមកម្ពុជាទាំងមូល ក្នុងតម្លៃមួយដែលសមស្រប។

ជាងនេះទៅទៀត ដោយយោងទៅលើការខាតបង់ចំពោះកុមារ និងលើសេដ្ឋកិច្ចជាតិដោយសារអំពើហិង្សា ថវិកានេះគឺអាចរាប់បានថាជាវិនិយោគតូចដែលមានលក្ខណៈ មើលរំលងឆ្ងាយ។ ការរកឃើញពីការសិក្សា *ការខាតបង់សេដ្ឋកិច្ចដោយសារផលវិបាកសុខភាពដែលបណ្តាលមកពីអំពើហិង្សាលើកុមារ* ដែលបញ្ចេញដោយរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានរាយការណ៍ពីការបាត់បង់យ៉ាងហោចណាស់១៦៨លានដុល្លារអាមេរិចក្នុងឆ្នាំ២០១៣ ឬ១.១%នៃផលទុនជាតិសរុប ដោយសារផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននៃផលវិបាកសុខភាពដែលបណ្តាលមកពីអំពើហិង្សាលើកុមារ។ការបាត់បង់ផលិតភាពដោយសារអំពើហិង្សានៅវ័យកុមារនៅឆ្នាំ២០១៣មានតម្លៃ៨៣.៣លានដុល្លារអាមេរិច ដែលស្មើនឹង០.៥៥%នៃផលទុនជាតិសរុប។

តារាងទី១. យុទ្ធសាស្ត្រ Cambodia PROTECT៖ គម្រោងថវិកាសង្ខេប

ចំណាត់ថ្នាក់	២០១៩	២០២០	២០២១	សរុប
ការគ្រប់គ្រង និងសម្របសម្រួល	៧៦,៥០០	១២៧,៥០០	១២៧,៥០០	៣៣១,៥០០
ការស្វែងរកការគាំទ្រ	-	៧៣,០០០	៥៨,០០០	១៣១,០០០
ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយចម្រុះ	៥៥៨,០០០	២៧៨,៨០០	២០៨,៨០០	១,០៤៥,៦០០
បច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ដែលមានការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នា	១១,០០០	១១,០០០	១១,០០០	៣៣,០០០
ការចូលរួមរបស់សហគមន៍	៣០,០០០	៥៨៣,៥០០	៦០៥,៥០០	១,២១៩,០០០
ការពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ	៥០,០០០	៣០,០០០	៨០,០០០	១៦០,០០០
ចំនួនសរុបជាដុល្លារអាមេរិច	៧២៥,៥០០	១,១០៣,៨០០	១,០៩០,៨០០	២,៩២០,១០០

តើជំហានបន្ទាប់មានអ្វីខ្លះ?

ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយដៃគូ និង ជំនាញការជាតិ គឺជាគន្លឹះនៃការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រ Cambodia PROTECT។ បន្ទាប់ពីកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ចុងក្រោយនៅដើមខែមេសាឆ្នាំ២០១៧ យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ផែនការអនុវត្ត ក្របខ័ណ្ឌថវិកា និង ក្របខ័ណ្ឌត្រួតពិនិត្យ និង វាយតម្លៃនឹងត្រូវពិនិត្យដោយរដ្ឋាភិបាលមុននឹងត្រូវបានបញ្ចប់។ នៅពេលដែលយុទ្ធសាស្ត្រនេះត្រូវបានពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ និង អនុម័តដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាច្បាស់រាល់ វានឹងផ្តល់នូវមូលដ្ឋានសម្រាប់កិច្ចខិតខំមួយដែលមានរយៈពេលច្រើនឆ្នាំដើម្បីកាត់បន្ថយ និង ឈានទៅបញ្ចប់អំពើហិង្សាលើកុមារ និង ការបំបែកកុមារពីគ្រួសារដោយមិនចាំបាច់។

ចំណាត់ការដែលគេបានគ្រោងទុកសម្រាប់ការអនុវត្តជាអាទិភាព មុនដំណាច់ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ រួមមាន ៖

- ✓ រដ្ឋាភិបាលពិនិត្យ និងសម្រេចយល់ព្រមទៅលើយុទ្ធសាស្ត្រCambodia PROTECT
- ✓ បង្កើតយន្តការគ្រប់គ្រង និង សម្របសម្រួល
- ✓ ជ្រើសរើសទីតាំងគោលដៅ និងបែងចែកធនធាន
- ✓ រៀបចំសិក្ខាសាលាមួយនៅកម្រិតថ្នាក់ជាតិ ឬ ថ្នាក់ខេត្តដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍សារ

- ✓ ផ្ដល់ឆ្លើយដំណើរការដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ និងធ្វើតេស្តបុរេសាកល្បងចំពោះសម្ភារៈទំនាក់ទំនង
- ✓ ធ្វើការសិក្សាបឋម ដើម្បីបង្កើតទិន្នន័យសម្រាប់វាស់ស្ទង់ទៅលើផលប៉ះពាល់នៃយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង
- ✓ ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលចំនួនមួយ ឬ ច្រើន ជូនដល់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន នាយកសាលា និង គ្រូបង្រៀន មេដឹកនាំសាសនា បុគ្គលឆ្នើម និង ឪពុកម្តាយ ដែលនឹងមានការចូលរួមច្រើនបំផុតក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។

គំនិតមួយទៀតសម្រាប់ការពិចារណា គឺជាការធ្វើសមាហរណកម្មធាតុផ្សំផ្សេងៗគ្នានៃយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ក្រោម “ឈ្មោះសម្គាល់” មួយដែលគួរឱ្យទាក់ទាញ មានពាក្យស្លោក រូបទ្វារហ្គោ និង រូបភាពទស្សនីយភាពដទៃទៀត ដែលបង្ហាញអំពីការស្រមៃរបស់ក្រុមប្រជាពលរដ្ឋ និង និន្នាការសង្គមដែលសម្លឹងមើលទៅមុខ។

សរុបសេចក្តីមក យុទ្ធសាស្ត្រប្រាស្រ័យស្រ័យទាក់ទងCambodia PROTECT នេះ ផ្តល់មគ្គុទ្ទេសក៍ណែនាំឱ្យផ្តល់ការឆ្លើយតបគ្រប់ជ្រុងជ្រោយមួយ ដើម្បីការពារកុមារពីអំពើហិង្សា និង ការបំបែកកុមារពីគ្រួសារក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះខិតខំជម្រុញឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ ការប្រព្រឹត្ត និង ការផ្លាស់ប្តូរសង្គម ដោយផ្តល់ព័ត៌មានជូនកុមារ និង គ្រួសាររបស់ពួកគេ ហើយស្របពេលជាមួយគ្នានោះក៏បង្ក លក្ខណៈឱ្យពួកគេបានចូលរួម និង ផ្តល់ភាពអង់អាចដល់ពួកគេក្នុងការជ្រើសរើសឱ្យបានកាន់តែប្រសើរ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានព័ត៌មានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ព្រមទាំងជ្រើសរើសយកការអនុវត្តនានាដែលបង្កឱ្យមានផលប៉ះពាល់ជាវិជ្ជមានដល់ជ្រុងជាច្រើននៃ ការអភិវឌ្ឍន៍ និង សុខុមាលភាពរបស់កុមារ ដែលទាំងអស់នេះរួមចំណែកធ្វើឱ្យកុមារ គ្រួសារ និង មនុស្សជំនាន់ក្រោយមានសុខភាពកាន់តែល្អ កាន់តែរីករាយ និងកាន់តែមានភាពជឿជាក់។